

монографія: у 7 т. Т. 4: Воєнна безпека держави і шляхи її забезпечення. К.: Наук.-вид. відділ НА СБ України, 2012. 464 с.

Куриліна Оксана Василівна,

кандидат економічних наук, доцент, старший науковий співробітник наукового відділу досліджень та впровадження інноваційних технологій наукового центру проблем виховання доброчесності та запобігання корупції у секторі безпеки та оборони Національного університету України імені Івана Черняхівського

Гайдаров Сергій Сергійович,

старший науковий співробітник наукового відділу досліджень та впровадження інноваційних технологій наукового центру проблем виховання доброчесності та запобігання корупції у секторі безпеки та оборони Національного університету України імені Івана Черняхівського

КОРУПЦІЙНА ПРОБЛЕМАТИКА У СУСПІЛЬСТВІ – ЯК СОЦІАЛЬНО НЕГАТИВНЕ ЯВИЩЕ

Дуже поширеною проблемою в Україні є корупція. Корупційна проблематика займає чи не одне з найважливіших місць у нашому суспільстві. Наразі, корупційна складова витісняє правові, етичні і навіть дружні відносини між людьми.

Причини виникнення корупції в різних державах в різні часові періоди неоднакові, але незмінним залишається зумовленість причин особливостями функціонування державної влади. Причини корупції прийнято поділяти на: а) політичні; б) економічні; в) правові; г) соціальні; д) психологічні.[4]

Соціальними причинами корупції прийнято вважати слабкість громадянського суспільства, яке не повною мірою усвідомлює шкоду корупції або не в змозі протистояти зацікавленій в корупції меншості. Своєю чергою державні службовці, які найчастіше виступають одним із суб'єктів корупційних діянь, певною мірою можуть бути деморалізовані низькими зарплатами, відсутністю кар'єрних перспектив за наявності професійних досягнень, низькою управлінською культурою, персоніфікацією влади, нечіткою організацією контролю і недосконалістю процедур прийняття рішень і

звітності за виконану роботу. За такого стану справ вони вдаються до корупції як компенсації за недоліки, обмеження і незручності, пов'язані з проходженням ними державної служби, внаслідок чого формується звичка. [4].

Методи боротьби з корупцією можна поділити на превентивні (ті, які застосовують ще до вчинення корупції та запобігають їй) і каральні (які застосовують уже після вчинення корупційного правопорушення задля запобігання наступним).

До превентивних належать методи, за допомогою яких держава створює такі умови в законодавстві чи в системі державної влади, економіки, бізнесу, що корупція стає неможливою або ж зводиться до мінімуму в тій чи іншій сфері суспільного життя.

А каральні методи – це, коли за корупційні злочини та правопорушення карають високою мірою покарання. Водночас і ці методи можна вважати певною мірою превентивними, оскільки вони запобігають учиненню корупції в майбутньому через страх покарання.

Зважаючи на практику країн світу, Україна також впроваджує свої методи та способи боротьби з корупцією і активно діє в цьому напрямі в межах законодавства й диджиталізації відносин між громадянином і державною.

З 2014 року в Україні діє Закон України "Про запобігання корупції" (далі – Закон), яким чітко визначено поняття корупції та перелік осіб, що підпадають під дію цього Закону, а також певний перелік методів і способів, за допомогою яких відбувається боротьба з корупцією в Україні. Закон також передбачає орган влади, який реалізує антикорупційну політику в Україні, і визначає поняття корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних із корупцією.

Першим кроком і методом боротьби з корупцією є метод запровадження антикорупційної політики, стратегії та програм для боротьби з корупцією в Україні. [5]

У багатьох державах корупція панує у прихованому стані і не становить великої загрози, але коли відсутні державні регулятивні механізми, в країні політична нестабільність, а закони трактуються на свій розсуд - це приводить до розквіту корупції.

За даними міжнародної організації Transparency International найменш корумпованими країнами у 2021 році стала Данія і Нова Зеландія. У Данії сформувалася внутрішня антикорупційна культура, толерантність до корупції є вкрай низькою, хоча і там бувають корупційні скандали.

У Новій Зеландії немає юридично визначеного поняття корупції. Критерії, на основі яких керівництво SFO (the Serious Fraud Office –

Управління по боротьбі з великим шахрайством) приймає рішення про належність справи до своєї компетенції є:

вплив – скільки людей зазнало негативного впливу і наскільки значним цей вплив був;

масштаб – якщо це підриває суспільну довіру до Нової Зеландії як надійного місця для інвестування або ставить під сумнів благонадійність фінансових ринків країни;

складність – фактологічна, фінансова або юридична складність, що визначає неможливість успішного розслідування справи силами інших правоохоронних органів;

громадський інтерес та запобіжний вплив, який може бути досягнутий у разі успішного судового переслідування.[2]

28 січня 2022 року ми також отримали показник для України за 2021 рік. Україна втратила 1 бал та посіла 122 місце серед 180 країн, що свідчить про період “застою” у боротьбі з корупцією. Головна причина просідання балів полягає в тому, що багато важливих антикорупційних завдань на паузі або навіть регресують. У своєму дослідженні Трансперенсі Інтернешнл Україна розглянула, що вплинуло на щорічні показники нашої країни в CPI[3].

Зважаючи на практику країн світу, Україна також впроваджує свої методи та способи боротьби з корупцією і активно діє в цьому напрямі в межах законодавства й диджиталізації відносин між громадянином і державною.

Будь – які корупційні прояви допомагає зменшити особиста доброчесність працівників, заробітна плата, яка допоможе людині відчувати себе комфортно, прозорі рішення керівництва, наявність внутрішніх кодексів поведінки.

Зрозуміло, що якщо ми хочемо досягти успіху у боротьбі з корупцією, то перш за все влада і державні структури повинні дослухатися і до громадських організацій, тим більше, що в Україні їх чимала кількість. Проте дуже важливо проводити антикорупційне навчання та сформувані нетерпимість до будь – якої форми корупції

Список використаних джерел

1. Закон України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>.

2. Рецепти антикорупційного успіху Нової Зеландії [Електронний ресурс]. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://gurt.org.ua/news/informator/50782>.

3. Індекс сприйняття корупції -2021 [Електронний ресурс] / International Transparency – Режим доступу до ресурсу: <https://cpi.transparency.org>.

4. Сковчиляс-Павлів О. В. КОРУПЦІЯ ЯК НЕГАТИВНЕ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВЕ ЯВИЩЕ: ОЗНАКИ ТА ПРИЧИНИ / О. В. Сковчиляс-Павлів. // Право та державне управління. – 2019. – №2. – С. 41–46.

5. Гевчук А. Наявні методи боротьби з корупцією. Національне агентство з питань запобігання корупції [Електронний ресурс] / Анастасія Гевчук // ТОВ "ІАЦ "ЛІГА", ТОВ "ЛІГА ЗАКОН", 2021 – Режим доступу до ресурсу: https://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA015034.

Пікуль Ростислав Володимирович,

старший науковий співробітник наукового центру проблем виховання доброчесності та запобігання корупції у секторі безпеки та оборони Національного Університету оборони України імені Івана Черняховського;

Клюшин Володимир Васильович,

науковий співробітник наукового центру проблем виховання доброчесності та запобігання корупції у секторі безпеки та оборони Національного Університету оборони України імені Івана Черняховського

ВИЗНАЧЕННЯ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ ПІД ЧАС УЧАСТІ ПЕРСОНАЛУ ЗБРОЙНИХ СИЛ У МІЖНАРОДНИХ ОПЕРАЦІЯХ З ПІДТРИМАННЯ МИРУ І БЕЗПЕКИ

За 25 років, 42 000 українських військовослужбовців взяли участь у 34 миротворчих операціях [1].

Станом на 2021 року угруповання українських миротворців представлені в 9 міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки – в Місії ООН у Демократичній Республіці Конго, в Республіці Малі, у Косово, у Південному Судані, в складі сил ООН із забезпечення безпеки в Аб'ей та Сил ООН з підтримання миру на Кіпрі, в складі Багатонаціональних сили у Косово, Спільних миротворчих сил в Придністровського регіону Республіки Молдова, а також участь у місії НАТО в Ісламській Республіці Афганістан [1].

Вчені вказують на необхідність визнання корупції однією з основних проблем, що стоять перед операціями ООН яка потребує чітке поводження як основний стратегічний та операційний ризик [2].